

Σύμφωνα με την εκφυλισμένη «αριστερή» αντίληψη, κοινωνικό και πολιτικό επικοινωνούν περνώντας αποκλειστικά μέσα από τα σινικά τείχη του κόμματος, αντί να αποτελούν μια διαλεκτική ενότητα, αναφέρει ο Κώστας Τζιαντζής στο τέταρτο κεφάλαιο του βιβλίου που θα κυκλοφορήσει με άρθρα και συμβολές του. Με αφορμή τη συμπλήρωση τριών χρόνων από τον πρόωρο θάνατό του δημοσιεύουμε ορισμένα αποσπάσματα.

Μαρξισμός - λενινισμός της εποχής μας - ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Τα αποσπάσματα που δημοσιεύονται σήμερα στο Πριν προέρχονται από ένα κείμενο που είχε γράψει, ο Κώστας Τζιαντζής για πολύ συγκεκριμένο σκοπό, ως εισήγηση για τα οργανωτικά του Νέου Αριστερού Ρεύματος και παρουσιάστηκε τον Απρίλη του 1994. Ωστόσο, όπως θα διαπιστώσει και ο αναγνώστης τού υπό έκδοση βιβλίου με τίτλο **Για το επαναστατικό υποκείμενο της εποχής μας** (εκδ. Τόπος) υπερβαίνει κατά πολύ τον αρχικό του προορισμό. Αποτελεί τομή στη μέχρι τότε μαρξιστική σκέψη, αναδεικνύει ξεχασμένες αλήθειες και φωτίζει πολύπλευρα το μέλλον του κομμουνιστικού κινήματος.

Εκείνη την εποχή το παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα είχε μπει σε βαθιά κρίση. Η ΕΣΣΔ και οι άλλες «σοσιαλιστικές» χώρες είχαν καταρρεύσει, ο ευρωκομμουνισμός, σε όλες τις παραλλαγές του, βούλιαζε μέσα από αλλεπάλληλες ιδεολογικές και πολιτικές υποχωρήσεις, ενώ το ελληνικό επαναστατικό κίνημα πορευόταν ντροπιασμένο από τη συμμετοχή του ΚΚΕ στη συγκυβέρνηση της χώρας, όπου μαζί με άλλα αστικά κόμματα είχε προγραμματικό έργο τη διαχείριση του καπιταλισμού στην Ελλάδα. Η εξωκοινοβουλευτική Αριστερά, κλεισμένη στα ξύλινα στερεότυπα της αδυνατούσε να δώσει στο εργατικό κίνημα λύση και όραμα πάλης για το μέλλον. Η αστική τάξη της χώρας μας είχε οριστικά αποφασίσει να συνδέσει το μέλλον της με την Ευρωπαϊκή Ένωση και με κατάλληλους πολιτικούς χειρισμούς παρέσυρε τα μεσαία και τα μικροαστικά στρώματα, όπως επίσης και ένα μεγάλο μέρος της εργατικής

τάξης με το μέρος της. Πολιτικός μεσαίωνας στα τέλη του 20ού αιώνα.

Κι όμως στο κείμενο αυτό, που τώρα παίρνει τη μορφή βιβλίου, ο Κώστας Τζιαντζής επιχειρεί με επιτυχία την ολική επαναφορά στις αρχές του διαλεκτικού υλισμού και τις επαναστατικές παρακαταθήκες των Μαρξ και Λένιν. Απλώνει τη σκέψη του στο παρελθόν, το παρόν και το μέλλον. Προσδιορίζει την αξία του χρόνου και αποδίδει στο εργατικό κίνημα το ρόλο που του αρμόζει. Ρόλο καθοριστικό, αλλά χωρίς να του χαρίζεται, καθώς το βλέπει να παλεύει ανάμεσα στην υποταγή και τη χειραφέτηση. Αναδεικνύει και αποκαθιστά το ζήτημα της ελευθερίας σκέψης και δράσης του εργατικού κινήματος τόσο κατά την περίοδο της αντικαπιταλιστικής πάλης όσο και κατά την περίοδο της μετάβασης στον κομμουνισμό. Αναλύει τις σχέσεις κάθε πρωτοπορίας και κυρίως της κομμουνιστικής με το εργατικό κίνημα, εφαρμόζει τους νόμους και κανόνες της διαλεκτικής στην οικονομική, την πολιτική και τη θεωρητική πάλη της εργατικής τάξης, για να καταλήξει σε μια εισήγηση που πάνω απ' όλα ασκεί καθαρή και αντικειμενική κριτική στα πεπραγμένα του σώματος στο οποίο απευθύνεται.

Ίσως είναι ένα κείμενο απ' το μέλλον, μια ανατροπή που δεν έγινε και σέρνεται απ' τη δεκαετία του 1930, ένας εμπειριστατωμένος πρόλογος για το μαρξισμό-λενινισμό της εποχής μας. Το σίγουρο είναι ότι αποπνέει μιαν άλλη κουλτούρα, έναν άλλο πολιτισμό που μας ανοίγει ξανά έναν χαμένο για δεκαετίες δρόμο σκέψης και επαναστατικού οράματος.

T.K.

ΜΟΡΦΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ

του **Κώστα Τζιαντζή**

Στη χαραυγή του εργατικού κινήματος οι πρωτοπορίες της οικονομικοκοινωνικής αντίστασης των εργαζομένων απέναντι στο κεφάλαιο, τα «συνδικάτα», καθώς και οι πολιτικές πρωτοπορίες, τα πολιτικά «συνδικάτα», οργανώσεις, λέσχες, μυστικοί σύνδεσμοι, «κόμματα» αποτέλεσαν τις πρώτες σχετικά εμβρυακές, ειδικές μερικές μορφές εξέλιξης του ιστορικού επαναστατικού υποκειμένου σε αλληλεπίδραση με την αναπτυσσόμενη αντικαπιταλιστική και επαναστατική πάλη των ευρύτερων εργατικών δυνάμεων. Π.χ., επαναστατικές λέσχες-μπλανκιστές σε σχέση με την ευρύτερη αντικαπιταλιστική επαναστατική δράση το 1849-50, Α΄ Διεθνής, Μπλανκί κ.ά. σε σχέση με την Κομμούνα του

Παρισιού κ.λπ.

Αρχικά οι ιδεολογικές ειδικές μερικές πρωτοπορίες και η όποια συμβολή τους στην πολιτική σφαίρα εμφανίζονταν σε εμβρυακό επίπεδο οργάνωσης μέσα κι έξω από αυτές τις οικονομικοκοινωνικές και πολιτικές οργανώσεις. Η ειδική μερική ιδεολογικοπολιτική πρωτοπορία, με κύριο πεδίο δράσης την ανάπτυξη της επαναστατικής θεωρίας, εμφανίστηκε με σχετική αυτοτέλεια ως αποτέλεσμα της θεωρητικής νίκης του μαρξισμού. [...]

Τη σχετική αυτοτέλεια, την αλληλεπίδραση και την ενοποίηση των διαφορετικών κατευθύνσεων της ταξικής πάλης στην ενιαία επαναστατική πράξη των εργατών την είχαν τεκμηριώσει οι θεμελιωτές του επιστημονικού σοσιαλισμού όχι μόνο θεωρητικά αλλά και πρακτικά με την επαναστατική οργανωτική δράση τους. Η Α΄ Διεθνής και σε ένα βαθμό η Β΄ αποτελούσαν, εκτός των άλλων, και συγκεκριμένες οργανωτικές απόπειρες για τη συγκρότηση του πολιτικού επαναστατικού υποκειμένου, με την πλατιά του έννοια, έτσι που αυτό να αγκαλιάζει τη συγκεκριμένη δράση αλλά και την προοπτική ανάπτυξης της ιστορικής πολιτικής πρωτοπορίας και τη σύνδεσή της με τις πολύμορφες αντικαπιταλιστικές αντιστάσεις των εργαζομένων. Οι κλασικοί όσο κατηγορηματικά διακήρυτταν ότι χωρίς επαναστατική θεωρία δεν υπάρχει επαναστατικό κίνημα, άλλο τόσο θεωρούσαν ότι οι επαναστατικές ιδέες προϋποθέτουν την ύπαρξη επαναστατικής τάξης και ότι η χειραφέτηση της εργατικής τάξης είναι έργο των ίδιων των εργαζομένων (Μαρξ, Γερμανική ιδεολογία).

Από ένα σημείο και μετά, στις συνθήκες της διαμόρφωσης του μονοπωλιακού καπιταλισμού και ιδιαίτερα μέσα στο γερμανικό εργατικό κίνημα αυτή η προσπάθεια διαλεκτικής αλληλεπίδρασης και ενοποίησης της ιδεολογικής θεωρητικής δράσης με την ευρύτερη πολύμορφη αντικαπιταλιστική αντίσταση και την πλατιά εργατική επαναστατική παρέμβαση άρχισε να εγκαταλείπεται. Η βαθμιαία ανάπτυξη των τάσεων ταξικού συμβιβασμού μέσα στις γραμμές της σοσιαλδημοκρατίας, ιδιαίτερα της γερμανικής, έφερε αντίστοιχη επίδραση στις οργανωτικές μορφές της. Η αναγκαία σχετική αυτονόμηση των εργατικών επαναστατικών κομμάτων από τα ευρύτερα όργανα της εργατικής πολιτικής και την εργατική αντίσταση άρχισε να παίρνει αστικά χαρακτηριστικά, να αντιγράφει τη σχετική αυτονόμηση του κράτους και των αστικών κομμάτων από την κοινωνία. Τα όργανα της εργατικής πολιτικής και η αλληλεπίδρασή τους, από τα συνδικάτα έως τις μαζικές πολιτικές οργανώσεις και τις ιδεολογικές πρωτοπορίες, άρχισαν να αποκτούν σχέσεις σύνδεσης-εξάρτησης από τους αστικούς θεσμούς. Ο γραφειοκρατικός συγκεντρωτισμός και ο μικροαστικός κομματικός πατριωτισμός έχουν τις ρίζες τους σ' αυτή την περίοδο. Σ' αυτό τον οργανωτικό εκφυλισμό αντιστάθηκε η αριστερή πτέρυγα της σοσιαλδημοκρατίας, με όλες τις διαφορετικές της απόψεις, με κορυφαίο παράδειγμα τον Λένιν και τη Λούξεμπουργκ.

[...] Το κόμμα νέου τύπου του Λένιν δεν σήμαινε την πολιτική και οργανωτική ενσωμάτωση όλων των διαφορετικών σχετικά αυτοτελών πλευρών του επαναστατικού υποκειμένου στον εργολαβικό και αποκλειστικό ρόλο του κόμματος. [...] Ιδιαίτερα μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση, η επιμονή του Λένιν στον αποφασιστικό κυρίαρχο ρόλο των Σοβιέτ σαν οργάνων της βασικής πολιτικής επαναστατικής πρωτοπορίας και στον σχετικά αυτοτελή ρόλο των συνδικάτων και των άλλων μαζικών μορφών οργάνωσης της πολιτικής πάλης της εργατικής τάξης αποδείκνυε την ευρύτερη αντίληψη των ηγετών του μπολσεβικισμού για το χαρακτήρα του πολιτικού υποκειμένου της επανάστασης, παρά τα όποια λάθη και τις ιδιαιτερότητες της εποχής.

Η αντιφατική πορεία της Οκτωβριανής Επανάστασης και ο αντεπαναστατικός εκφυλισμός του κομμουνιστικού κινήματος οδήγησαν τελικά στην κατάργηση του πολιτικού ρόλου των σοβιέτ, στην ουσιαστική εξουδετέρωση της αντικαπιταλιστικής οικονομικής κοινωνικής αντίστασης και του αυτοτελούς χαρακτήρα των συνδικαλιστικών και πολιτικών μαζικών οργάνων των εργαζομένων.

[...] Η επαναστατική επιστήμη και η οργάνωσή της αντί να «απλώνεται» στην κοινωνία, αντί να μετασχηματίζει και να αναπτύσσει επαναστατικά τον πολιτικό δυναμισμό και την παρέμβαση των ίδιων των εργαζομένων, αντίθετα απορροφούσε και σταδιακά συρρίκνωνε τον επαναστατικό δυναμισμό της κοινωνίας μαζί και τον εαυτό της. Με τον ίδιο τρόπο σταδιακά αντιστράφηκε και ο δημοκρατικός συγκεντρωτισμός (δ.σ.). Ο δ.σ. αντιμετωπίστηκε όχι σαν ενοποίηση, συγκέντρωση όλων των επιμέρους σχετικά αυτοτελών δημοκρατικών αντικαπιταλιστικών αντιστάσεων και «πειθαρχιών» απέναντι στις υπάρχουσες κοινωνικές συνθήκες στο πλαίσιο της ευρύτερης επαναστατικής δράσης των ίδιων των εργατών. Αντιμετώπιστηκε όχι σαν δημοκρατική «πειθαρχία» όλων των επιμέρους ιδεολογικών πολιτικών και μαζικών επαναστατικών αντιστάσεων-παρεμβάσεων στη συγκεντροποιημένη «πειθαρχία» των οργάνων της εργατικής επαναστατικής πολιτικής απέναντι στον καπιταλισμό, όχι σαν πειθαρχία του μέρους στο όλον. Αντίθετα, αντιμετωπίστηκε σαν «δημοκρατική» αποκέντρωση της «πειθαρχίας» των πάντων στην ειδική μερική ιδεολογικοπολιτική πρωτοπορία μιας ιστορικής φάσης και μιας χώρας σαν πειθαρχία του όλου στο μέρος. Και τελικά σήμανε, σ' Ανατολή και Δύση, την ενσωμάτωση και την εκτόνωση όλων των «πειθαρχιών», την τεχνητή ισοπέδωση-κατάργηση και όχι την επαναστατική ανάπτυξη όλων των διαφορετικών επιπέδων αντικαπιταλιστικής συνειδητοποίησης και πάλης.

[...] Το «αυθόρμητο» από αναπτυσσόμενη μορφή χειραφέτησης ανακηρύχτηκε συλλήβδην σε εχθρό. Η σωστή αντίληψη για τη μη υπόκλιση απέναντί του μετατράπηκε τελικά όχι σε

προσπάθεια επαναστατικού μετασχηματισμού του αλλά σε πρακτική ισοπέδωσης κάθε αντικαπιταλιστικού σκιρτήματος, σε υπόκλιση τελικά απέναντι στα κοινοβουλευτικά δόγματα και τις μορφές της αστικής πολιτικής. Η εργατική τάξη αντί να αντιμετωπίζεται σαν μια ενεργητική κοινωνική και πολιτική δύναμη, αναπόφευκτα με πολλαπλές μορφές και επίπεδα ταξικής συνειδητοποίησης, χωρίστηκε βίαια και τεχνητά σε εξίσου παθητικές και πλασματικές κατηγορίες: Στην κατηγορία των σούπερ συνειδητοποιημένων και στην κατηγορία των πολιτικά και ιδεολογικά ανάπηρων.

Παράλληλα, το κόμμα νέου τύπου, από ανώτερη ιστορικά μορφή ειδικής μερικής ιδεολογικοπολιτικής πρωτοπορίας, μετατράπηκε σε «αποκλειστική» μορφή της επαναστατικής πάλης και παραπέρα σε ανώτατη διοικητική αρχή της. Η πρωτοπορία, από μορφή κίνησης της ιστορικής επαναστατικής πράξης των εργαζομένων, φετιχοποιήθηκε και η επαναστατική αυτενέργεια των εργαζομένων υποβαθμίστηκε σε μορφή ενίσχυσης της πρωτοπορίας. Η σχετική αυτοτέλεια της επαναστατικής θεωρίας «καταργήθηκε» και υποτάχτηκε στον πολιτικισμό-πρακτικισμό της «πρωτοπορίας»-εξουσίας, ενώ η σχετική αυτοτέλεια της πολιτικής σφαίρας και της οικονομικοκοινωνικής αντίστασης των εργαζομένων υποτάχθηκαν στην ιδεολογικά κυρίαρχη μορφή του νέου «οικονομισμού». Το κρατικό-πολιτικό εποικοδόμημα, από μορφή επαναστατικής μεταβολής της «βάσης», από μέσο για την κοινωνικοποίηση της ιδιοκτησίας και της εξουσίας, μετατράπηκε σε αυτοτελές τέρας του Φρανκενστάιν που ζούσε μια πλασματική ζωή, αναπτυσσόταν τεχνητά, μέχρι «το σοσιαλισμό και τον κομμουνισμό», ενώ η βάση της κοινωνίας παρέμενε βυθισμένη στην εκμετάλλευση του ανθρώπου από τον άνθρωπο.

Με αυτό τον τρόπο το σύστημα των επαναστατικών ιδεών από μορφή ανάπτυξης της επαναστατικής πρακτικής παραμορφώθηκε σε ψευδή αλλοτριωτική ιδεολογία, σε μέσο καθήλωσης και ενσωμάτωσης της πραγματικής κίνησης των μαζών που καταργεί την υπάρχουσα κατάσταση. Αντίστοιχα, οι μορφές οργάνωσης σ' Ανατολή και Δύση εκφράζουν την αμφισβήτηση του εκμεταλλευτικού περιεχομένου και της μορφής της κοινωνικής πυραμίδας αντί να προωθούν τη χειραφέτηση της προσωπικότητας του κοινωνικού εργαζόμενου ανθρώπου, μετατράπηκαν σε ιδιόμορφο οργανωτικό αντίγραφο του εκμεταλλευτικού παραγωγικού και θεσμικού συστήματος, σε μηχανισμό αλλοτρίωσης του κοινωνικού ανθρώπου. Μέτρο και κριτήριο της μαζικής κίνησης σε επαναστατική κατεύθυνση δεν αποτελούσε πλέον το αντικειμενικό περιεχόμενο της δράσης των εργαζομένων, αλλά οι αποφάσεις των καθοδηγητικών οργάνων. Το πολιτικό γραφείο αντικατέστησε την πολιτική επαναστατική πρακτική.

Σύμφωνα με την εκφυλισμένη «αριστερή» αντίληψη, το κοινωνικό και το πολιτικό

επικοινωνούν μεταξύ τους περνώντας αποκλειστικά μέσα από τα σινικά τείχη του κόμματος, αντί να αποτελούν μια διαλεκτική ενότητα σε όλες τις σφαίρες της επαναστατικής πάλης. Έτσι, η αυτοτελής πολιτική δράση των ίδιων των εργατών, που συγκρούονται με το κεφάλαιο, δεν είναι πλέον το καθοριστικό στην ανάπτυξη της επαναστατικής πάλης αλλά είναι το αποτέλεσμα της δράσης του κόμματος. Το μέρος γίνεται όλον και το όλον εξάρτημα του μέρους.

Εργατική τάξη: Άλλοτε θείο βρέφος άλλοτε ιερό τέρας

Δεν ξεχνάμε ότι από την πρώτη στιγμή εμφάνισης του ΝΑΡ, μέσα στη δίνη της ιστορικά τελικής κρίσης του κομμουνιστικού ρεφορμιστικού κινήματος των τελευταίων 50 χρόνων, η δυνατότητα και η αναγκαιότητα σύγχρονων οργανωμένων μορφών προώθησης της επαναστατικής πολιτικής αμφισβητήθηκαν πλατιά όχι μόνο μέσα στις γραμμές της συναινετικής Αριστεράς αλλά και μέσα στις γραμμές όσων αντιδρούσαν στον νεοσυντηρητικό της κατήφορο.

Πάνω στο ζήτημα του αυτοτελούς περιεχομένου και των νέων μορφών οργάνωσης του πολιτικού επαναστατικού υποκειμένου κορυφώθηκε η αντιπαράθεση ανάμεσα σε δύο σχετικά πλατιά ρεύματα αμφισβήτησης της δυνατότητας και της αναγκαιότητάς τους και μέσα στις γραμμές της ριζοσπαστικής Αριστεράς. Το ένα ρεύμα στήριζε αντικειμενικά την ανάγκη αναπαραγωγής της ουσίας των πολιτικών και οργανωτικών αντιλήψεων του κομμουνιστικού ρεφορμισμού για τη συγκρότηση του επαναστατικού υποκειμένου χωρίς τις ακραίες νεοσυντηρητικές εκφυλιστικές πλευρές τους. Το άλλο ρεύμα στήριζε αντικειμενικά την αντίληψη μιας μακρόχρονης πολιτικής και οργανωτικής αγρανάπαυσης των δυνάμεων της επαναστατικής αναζήτησης στο όνομα της ιδεολογικής, θεωρητικής, κοινωνικής και ψυχολογικής τους ανανέωσης.

Με όλο το πλήθος των ιδεολογικών και προσωπικών ιδιομορφιών η συνισταμένη του πρώτου ρεύματος εξέφραζε πολιτικά την αυταπάτη της σύντομης επιστροφής στην παλιά πλασματική αίγλη των μεγάλων εργατικών κομμουνιστικορεφορμιστικών κομμάτων, κάτω από το γενικόλογο και ευπρόσδεκτο πάντα σύνθημα της αποκατάστασης των επαναστατικών αρχών τους, ενώ η συνισταμένη του άλλου ρεύματος, με όλη την πολυμορφία των απόψεων

του, εκπροσωπούσε στο πολιτικό και οργανωτικό επίπεδο την αντίληψη της ματαιότητας κάθε οργανωμένης επαναστατικής απόπειρας, την υπόκλιση απέναντι στους υπαρκτούς συσχετισμούς και τελικά στο περιεχόμενο και τις μορφές του αστικού κοινοβουλευτικού πλουραλισμού.

[...] Οι αντιλήψεις αυτές, μ' όλες τις διαμετρικά αντίθετες συχνά εκφράσεις τους [...] έχουν κοινό παρονομαστή τη σύγχυση γύρω από τις αντικειμενικές επαναστατικές τάσεις και δυνατότητες των εργαζομένων. [...] Η εργατική τάξη αντιμετωπίζεται άλλοτε σαν ιερό τέρας με καταπλακωμένους, στη χειρότερη περίπτωση, τους θησαυρούς του ταξικού ενστίκτου της κάτω από τους αλλεπάλληλους βομβαρδισμούς του αντίπαλου και τις φριχτές δολοπλοκίες και προσδοκίες των αρχηγών. Και άλλοτε αντιμετωπίζεται σαν θείο βρέφος με ειδικές ανάγκες που περιμένει τους μεσσίες παιδαγωγούς προκειμένου να πει τα λιγοστά της λόγια και μάλιστα μόνο στη φάση της Δευτέρας Παρουσίας των επαναστατικών κρίσεων.

Το αποκορύφωμα των διαλυτικών αντιλήψεων εκδηλώνεται τελικά στα ζητήματα των μορφών οργάνωσης της εργατικής πολιτικής. Η οργανωτική πλευρά [...] είτε φετιχοποιείται και αποθεώνεται είτε εξορίζεται στο πυρ το εξώτερον. Με αυτό τον τρόπο τελικά τέτοιου είδους οργανωτικές αντιλήψεις αναπαράγουν τις ιεραρχικές προτεραιότητες, τα μοντέλα και τις μορφές της αστικής πολιτικής.

Άπειρες πρωτοπóρες δραστηριότητες - Διαλεκτική σχέση με την τάξη

Οι ίδιες οι πρωτοπορίες χωρίζονται σε μια πλατιά κλίμακα από κατηγορίες ποιότητας και κατεύθυνσης. Έχουμε «πρωτοπορίες» βασικές και δευτερεύουσες, του ενός ή του άλλου επιπέδου, της μιας ή της άλλης σφαίρας δράσης, πολιτικές, ιδεολογικές, συνδικαλιστικές, επιστημονικές κ.λπ. Οι πρωτοπορίες γενικά γεννιούνται από τους καθοριστικούς κοινωνικούς παράγοντες, τις βασικές κοινωνικές δυνάμεις και αντεπιδρούν πάνω τους με τη σειρά τους. Το κύριο στοιχείο τους είναι όχι μόνο η χρονική αλλά η ποιοτική προτεραιότητα όσον αφορά στην κατανόηση και την παρέμβαση στην κοινωνική και τη φυσική πραγματικότητα, η τάση τους να συμβάλουν στην προώθηση εκείνης της ανώτερης ποιότητας κοινωνικής κατανόησης και δράσης που μόνο οι καθοριστικοί κοινωνικοί παράγοντες μπορούν να επιβάλουν.

Επομένως, η συγκρότηση του πολιτικού επαναστατικού υποκειμένου μιας ιστορικής φάσης και γενικότερα του ιστορικού πολιτικού υποκειμένου που καταργεί όλη την υπάρχουσα κατάσταση είναι μια διαδικασία η οποία αγκαλιάζει τμήματα της εργατικής τάξης, προωθημένα αποσπάσματά της. Αυτά ωστόσο δεν μπορούν να δρουν επαναστατικά, με την

πλήρη έννοια, δεν αποτελούν επαναστατική πρωτοπορία της κοινωνίας με την πλήρη έννοια, παρά μόνο δευτερεύουσες, «ειδικές μερικές» μορφές πρωτοπορίας, που συμβάλουν στην ιστορική διεθνική ανάπτυξη της πολιτικής επαναστατικής πράξης της εργατικής τάξης και των εργαζομένων, έως το επίπεδο της επαναστατικής πολιτικής που νικάει, έως την πλήρη μετατροπή της εργατικής τάξης σε «τάξη για τον εαυτό της», σε «τάξη-κόμμα», στη δύναμη δηλαδή που αποτελεί τη βασική ιστορική πολιτική επαναστατική πρωτοπορία της σύγχρονης κοινωνίας.

Από αυτή την άποψη, η βασική πολιτική πρωτοπορία, της εποχής κατά την οποία ωριμάζει η αντικαπιταλιστική σοσιαλιστική επανάσταση, έχει χαρακτήρα διαλεκτικό, ιστορικό, διεθνικό και όχι στατικό, συγκυριακό, εκφράζεται κυρίως από την επαναστατική πράξη κι όχι από τις καλές προθέσεις στο εποικοδόμημα. Αποτελεί μια διαδικασία και μια μηχανική κίνηση μετάβασης από σημείο σε σημείο. Συμπεριλαμβάνει το σύνολο των ιστορικών αντικαπιταλιστικών δραστηριοτήτων της εργατικής τάξης και των εργαζομένων, στο βαθμό που στρέφονται υπέρ της κατάργησης της υπάρχουσας κατάστασης, και δεν ταυτίζεται με τα επιμέρους κάθε φορά προωθημένα τμήματά της και τους τρόπους οργάνωσής τους.

Γι' αυτό το λόγο και η οργάνωση αυτής της πρωτοπορίας δεν μπορεί να παίρνει στατικές μορφές, δεν μπορεί να αναφέρεται και να περιορίζεται μόνο στη συγκεκριμένη κάθε φορά κατάσταση των προωθημένων τμημάτων της επαναστατικής πάλης αλλά πρέπει να περιέχει το παρελθόν και το μέλλον της, να διευκολύνει και ν' αγκαλιάζει την κίνησή της, την προοπτική της, έως το επίπεδο της συγκρότησης του ιστορικού πολιτικού επαναστατικού υποκειμένου, με την πλήρη έννοιά του. Και παραπέρα, η οργάνωση και η δράση αυτής της πρωτοπορίας πρέπει ακόμα να εμπνέεται από την κατάργηση των πολιτικών πρωτοποριών των τάξεων, των κομμάτων, της εξουσίας, της πολιτικής και από την προώθηση της αυτοανάπτυξης του κοινωνικού ανθρώπου, που είναι και ο τελικός σκοπός του εργατικού κινήματος. [...]

Ο κομμουνισμός ωστόσο, καταργώντας τις πολιτικές πρωτοπορίες μαζί με την πολιτική, δεν σημαίνει ότι ταυτόχρονα καταργεί και τις πρωτοπορίες με τη γενική έννοια. Ο κομμουνισμός δεν σημαίνει πλήρη ισοπέδωση και ομογενοποίηση των ανθρώπων, έστω σε ένα ανώτερο επίπεδο, αλλά αντίθετα σημαίνει άπειρες πρωτοπόρες δραστηριότητες με βάση την ίδια την αυτενέργεια και αυτοανάπτυξη του κοινωνικού ανθρώπου.

Πηγή: ΠΡΙΝ